

*«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша
қызмет көрсету Тәртібі*

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамының
Директорлары кеңесінің шешімімен
(21.09.09 жылғы № 17 хаттама)
(«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамының
Директорлар кеңесінің шешімімен
енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды
ескере отырып,
20.04.2010 жылғы № 26 хаттама
03.11.2010 жылғы № 33 хаттама
29.12.2010 жылғы № 36 хаттама
25.01.2011 жылғы № 37 хаттама
12.04.2011 жылғы № 41 хаттама
06.05.2011 жылғы № 44 хаттама
05.07.2011 жылғы № 50 хаттама
25.11.2011 жылғы № 60 хаттама
20.01.2012 жылғы № 66 хаттама
13.03.2012 жылғы № 71 хаттама
13.03.2012 жылғы № 84 хаттама
28.03.2014 жылғы № 112 хаттама
11.05.2014 жылғы № 114 хаттама
19.05.2014 жылғы № 116 хаттама
04.10.2019 жылғы № 224 хаттама
18.05.2020 жылғы № 240 хаттама
24.12.2021 жылғы № 305 хаттама
12.09.2022 жылғы № 321 хаттама
22.12.2022 жылғы № 327 хаттама

БЕКІТІЛДІ

**«ЕУРАЗИАЛЫҚ САУДА ЖҮЙЕСІ» ТАУАР БИРЖАСЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ САУДАНЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ
БОЙЫНША ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ТӘРТІБІ**

2009

Алматы қ.

*«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша
қызмет көрсету Тәртібі*

Осы «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамының сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету тәртібі (бұдан әрі - «Тәртіп») «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамының сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетуіне байланысты қатынастарды реттейді, осындай қызметтің мазмұнын, ақы төлеу тәртібін, сондай-ақ сауда-саттыққа рұқсат беру ережесін (оның ішінде сауда-саттыққа қатысуға рұқсатты тоқтата тұру және тоқтату) Биржаның сауда-саттыққа қатысушыларды тіркеу тәртібін айқындайды.

I. БӨЛІМ. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Тәртіпте келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

Биржа -	«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» акционерлік қоғамы.
Биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы шарт -	Биржа мен сауда-саттыққа қатысушы арасында Тәртіптегі № 2-ші қосымшаға сәйкес үлгілік нысан бойынша жасалатын биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы шарт.
Заңнама -	Қазақстан Республикасының Конституциясын, барлық заңдарды, заңға тәуелді актілерді, нормативтік құқықтық актілерді, оның ішінде уәкілетті органның актілерін қамтитын Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы.
Өтініш беруші -	биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы Шартқа сәйкес қызмет алғысы келетін және осындай қызметті алу үшін белгіленген талаптарды қанағаттандыратын тұлға.
Клиринг орталығы -	Биржа ұйымдастыратын биржалық саудаға есеп айырысу-клирингтік қызмет көрсетуді жүзеге асыратын «ЕСЖ Клиринг орталығы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету Тәртібі

Биржа мүшелерін аккредиттеу тәртібі -

Биржаның Директорлар кеңесі бекіткен «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ мүшелерін аккредиттеу, оларды аккредиттеуді тоқтата тұру және тоқтату тәртібі.

Сауда ережесі -

2009 жылғы 4 мамырда «Тауар биржалары туралы» ҚР Заңының 4 және 10-ші бабының талаптарына сәйкес уәкілетті мемлекеттік орган бекіткен «Биржалық сауда ережесі».

Сауда ережесін іске асыру регламенті

Биржаның Директорлар кеңесі бекіткен «Биржалық тауар нарығын реттеу саласындағы уәкілетті мемлекеттік орган бекіткен «Биржалық сауда ережесін іске асыру бойынша «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң регламенті».

АТҚ қызметін көрсету тәртібі

Биржаның Директорлар кеңесі бекіткен «Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң ақпараттық-техникалық қамтамасыз ету қызметін көрсету тәртібі.

Клиринг ережесі

Клиринг орталығының құрылтайшыларының жалпы жиналысы шешімімен бекітілген «ЕСЖ Клиринг орталығы» жшс клиринг ережесі».

Сауда-саттыққа қол жеткізу режимі -

Өтінімдерді жариялау және осындай Өтінімдер бойынша мәмілелер жасау үшін сауда-саттықтың бір немесе бірнеше секцияларында сауда-саттыққа қол жеткізу үшін сақталуы қажет талаптар мен ережелердің тәртібі белгіленген жиынтығы.

Сауда жүйесінде өз қолымен қол қою аналогын пайдалану туралы келісім -

Сауда жүйесінде өз қолымен қол қою аналогын пайдалану туралы келісім.

Тарифтер -

Тәртіпте № 5 қосымша болып табылатын сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетуге арналған тариф

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету Тәртібі

(сондай-ақ ақпараттық-техникалық қамтамасыз ету қызметін көрсеткені үшін, өзге де тарифтер, Биржаның Директорлар кеңесінің шешімі бойынша белгіленген).

Форс-мажор -

биржа тарапынан ақылға қонымды бақылауға жатпайтын кез келген төтенше жағдайлар, соның ішінде, және олармен шектелмейтін: әскери іс-қимылдар, дүлей зілзалалар, жаппай тәртіпсіздіктер, оның ішінде Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының тыйым салу және шектеу заңнамалық шешімдері, байланыс, беру және компьютерлік техника жүйелеріндегі кез келген ақаулар мен іркілістер және биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы шарт бойынша міндеттемелерді орындауға мүмкіндік бермейтін, бірақ банкроттықты немесе қаржылық дәрменсіздікті қоспайтын басқа да мән-жайлар.

Осы Тәртіпте айқындалмаған терминдердің көзделген мағынасы сауда ережесінде, сауда ережесін іске асыру регламентінде, клиринг ережесінде, Биржаның өзге де ішкі нормативтік құжаттарында болады.

II. БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 2.1. Осы Тәртіптің ажырамас бөлігі сауда Ережесі, сауда ережесін іске асыру регламенті, Биржа мүшелерін аккредиттеу тәртібі, АТҚ қызметін көрсету тәртібі, тарифтер болып табылады.
- 2.2. Тәртіптерге сәйкес белгілі бір сауда секциясында сауданы ұйымдастыру бойынша биржа қызметі сауда - саттыққа қатысушы-тәртіпте белгіленген тәртіппен сауда-саттыққа жіберілген сауда-саттықтың осы секциясындағы Биржа мүшелеріне ұсынылады.
- 2.3. Сауданы ұйымдастыру жөніндегі қызметті пайдалану сауда-саттыққа қатысушының құқығы болып табылады. Биржа тәртібінің, сауда ережесінің және Биржаның өзге де ішкі құжаттарының талаптарын ескере отырып, сауда-саттықтың кез келген қатысушысына тәртіптерімен белгіленген көлемде және тәртіппен сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетеді.
- 2.4. Биржаның сауданы ұйымдастыру жөніндегі қызметі сауда-саттыққа қатысушыларға соңғылардың осындай қызметті алу құқығын іске асырудың нақты мүмкіндігі және Биржаның өзге ішкі құжаттарының сауда тәртібі, ережесі талаптарының нақты орындалуы ескеріле отырып ұсынылады.
- 2.5. Тәртіп биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызметтер көрсету туралы Шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

III. БӨЛІМ. БИРЖА ҚЫЗМЕТІНІҢ МАЗМҰНЫ

- 3.1. Биржа тауарлар саудасын ұйымдастыру бойынша мынадай қызмет ұсынады:
- a) Сауда-саттықты өткізу ережесін әзірлеу және белгілеу;
 - b) Сауда-саттық ережесіне сәйкес сауда-саттықта жасалатын тауарлармен сауда-саттықты ұйымдастыру және тауарлармен мәмілелерді тіркеу;
 - c) Сауда-саттықта тауармен мәмілелер жасау кезінде сауда ережесінің орындалуын бақылау;
 - d) Заңнама талаптарына сәйкес тауарларды сауда-саттыққа жіберу;
 - e) Ақпарат алмасу және Клиринг орталығымен өзара іс-қимылды қамтамасыз ету үшін тауарлармен сауда-саттықты ұйымдастыру және тауарлармен жасалған мәмілелерді орындау қажетті;
 - f) Сауда ережесінде және сауда-саттықта тауармен азаматтық-құқықтық мәмілелер жасасуға ықпал ететін тәртіпте көзделген өзге де қызметтер.
- 3.2. Биржа мерзімді келісімшарттар жасау мақсатында сауданы ұйымдастыру бойынша мынадай қызметті ұсынады:
- a) мерзімді келісімшарттар жасау мақсатында Сауда-саттықты ұйымдастыру және мерзімді нарық секциясында сауда ережесіне сәйкес сауда-саттықта жасалатын мерзімді келісімшарттарды тіркеу;
 - b) сауда-саттықта мерзімді келісімшарттар жасасу кезінде мерзімді нарық секциясында сауда ережесінің орындалуын бақылау;
 - c) Заңнаманың талаптарына сәйкес сауда-саттықта мерзімді келісімшарттар жасасу мүмкіндігін беру;
 - d) мерзімді келісімшарттар жасау және жасалған мерзімді келісімшарттарды орындау мақсатында Сауда-саттықты ұйымдастыру үшін қажетті ақпарат алмасу және Клиринг орталығымен өзара іс-қимылды қамтамасыз ету;
 - e) Мерзімді нарық секциясында сауда ережесінде және сауда-саттықта мерзімді келісімшарттар жасасуға ықпал ететін тәртіпте көзделген өзге де қызметтер.
- 3.3. Тәртіп сауда жүйесінің жұмыс істеуін техникалық қамтамасыз ету мәселелерін реттемейді.
- 3.4. Биржа форс-мажордың басталуынан немесе сауда жүйесінің қызметін қамтамасыз ететін техникалық құралдардың жұмысындағы іркілістерден туындаған тәртіптерге сәйкес қызметті көрсетпегені үшін жауап бермейді.

IV. БӨЛІМ. САУДА РЕЖИМДЕРІ. САУДА-САТТЫҚҚА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ РЕЖИМДЕРІ

*«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша
қызмет көрсету Тәртібі*

- 4.1. Сауда секцияларындағы сауда-саттық заңнама талаптары мен Биржа қабылдаған шектеулер ескеріле отырып, мынадай сауда режимдерінде өткізіледі:
- стандартты аукцион режимінде.
 - қосарланған қарсы анонимді аукцион режимінде.
- 4.2. Алып тасталды (*ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 04.10.2019 жылғы № 224 хаттама*).
- 4.2.-1. Алып тасталды (*ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 04.10.2019 жылғы № 224 хаттама*).
- 4.3. Сауда-саттықты ұйымдастыру бойынша биржа ұсынатын қызметтің көлемі мен Тәртібі сауда-саттыққа қол жеткізу тәртібінде белгіленген режимдердің бірімен айқындалады.
- 4.4. Сауда-саттықтың белгілі бір секциясында Биржаның мүшесі болып табылатын сауда-саттыққа қатысушысы, мерзімді нарық секциясын қоспағанда, сауда-саттыққа қол жеткізудің мынадай режимдерінің біріне сәйкес сауда-саттықтың осы секциясында сауда-саттықты ұйымдастыру бойынша биржа көрсететін қызметті Тәртіпке сәйкес алуға құқылы:
- 4.4.1. Сауда-саттық режимі – Сауда секциясындағы сауда-саттыққа қол жеткізу режимі, оның талаптары мен тәртіптері сақталған кезде сауда-саттыққа қатысушыға сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетіледі және сауданың барлық режимдерінде сауда секциясында сауда-саттыққа қатысу құқығы беріледі.
- 4.4.2. Көру режимі – Сауда секциясындағы сауда-саттыққа қол жеткізу режимі, оның талаптары мен тәртіптері сақталған кезде сауда-саттыққа қатысушыға сауда секциясында сауда-саттыққа қатысушылар жариялаған өтінімдерді сауданың барлық режимдерінде қарауды жүзеге асыру құқығы беріледі.
- 4.5. Мерзімді нарық секциясында Биржаның мүшесі болып табылатын сауда-саттыққа қатысушы, сауда саттыққа қол жеткізудің мынадай режимдерінің біріне сәйкес сауда саттықтың осы секциясында биржа көрсететін сауданы ұйымдастыру жөніндегі қызметті тәртіпке сәйкес алуға құқылы:
- 4.5.1. Мерзімді нарықтағы сауда-саттық режимі – Мерзімді нарық секциясында сауда-саттыққа қол жеткізу режимі, оның талаптары мен тәртіптері сақталған кезде сауда-саттыққа қатысушыға сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетіледі және мерзімді нарық секциясында сауда-саттыққа қатысу құқығы беріледі.
- 4.5.2. Мерзімді нарықты қарау режимі – Мерзімді нарық секциясындағы сауда-саттыққа қол жеткізу режимі, оның талаптары мен тәртіптері сақталған кезде сауда - саттыққа қатысушыға сауда-саттыққа қатысушылар жариялаған өтінімдерді мерзімді келісімшарттармен сауда-саттық шеңберінде қарауды жүзеге асыру құқығы беріледі.
- 4.6. Алып тасталды (*ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 16.05.14 ж. № 116 хаттама*).

V. БӨЛІМ. САУДА-САТТЫҚҚА ҚОЛ ЖЕТКІЗУДІ ҰСЫНУ ТӘРТІБІ

- 5.1. Сауда-саттықтың белгілі бір секциясындағы сауда-саттыққа қол жеткізу Тәртібіне сәйкес Тәртіптің 6.2-тармағына сәйкес құжаттарды ұсынған сауда-саттықтың осы секциясындағы Биржа мүшелеріне берілуі мүмкін және Тәртіптің VI бөліміне сәйкес

*«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша
қызмет көрсету Тәртібі*

сауда-саттыққа рұқсат берудің белгілі бір режимін беру туралы құжаттарды қарау нәтижелері оң болып табылады.

- 5.2. Алып тасталды *(ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 16.05.14 ж. № 116 хаттама)*.
- 5.3. Алып тасталды *(ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 16.05.14 ж. № 116 хаттама)*.
- 5.4. Сауда-саттық секциясында сауда-саттыққа қол жеткізуді ұсынудың қосымша тәртібі сауда-саттыққа қатысушының клиринг қызметін көрсетуді жүзеге асыру туралы Клиринг орталығымен шарт жасасуы және өтініш беруші және (немесе) оның клиенттері сауда-саттықта жасалған тауармен мәмілелер бойынша міндеттемелерді орындау үшін пайдаланатын сауда шоттарын Клиринг орталығында тіркеу, сондай-ақ Клиринг орталығымен белгілеген жарнаны сақтандыру қорына енгізу болып табылады.
- 5.5. Алып тасталды *(ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 16.05.14 ж. № 116 хаттамасы)*.

**VI. БӨЛІМ. САУДА-САТТЫҚҚА РҰҚСАТ БЕРУДІҢ БЕЛГІЛІ БІР РЕЖИМІН
ҰСЫНУ ТУРАЛЫ ҚҰЖАТТАРДЫ ҚАРАУ РӘСІМІ (САУДА-САТТЫҚҚА
ҚАТЫСУШЫЛАРДЫ ТІРКЕУ ТӘРТІБІ)**

- 6.1. Биржаның сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетуі биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы белгіленген нысан бойынша сауда-саттыққа қатысушымен жасалған Шарттың негізінде және оған сәйкес жүзеге асырылады.
- 6.2. Тәртіпке сәйкес сауда-саттыққа қол жеткізу үшін өтінім беруші Биржаға мынадай құжаттарды ұсынуы тиіс:
 - 1) Тәртіпке № 1 қосымшаға сәйкес нысан бойынша сауда-саттыққа қол жеткізудің таңдалған режимін көрсете отырып, сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы өтінім;
 - 2) Тәртіпке № 3 қосымшаға сәйкес нысан бойынша трейдерлерге сенімхаттар;
 - 3) өтінім берушінің атынан қол қоюға құқығы бар адамдарға сенімхаттар (қажет болған жағдайда);
 - 4) сауда-саттыққа қол жеткізудің таңдалған режимінде сауда жүйесіне қосылу үшін, сондай-ақ таңдалған қол жеткізу режимінде жұмыс станциясын пайдаланудың бірінші айы ішінде ақпараттық-техникалық қызмет көрсету үшін Биржа қызметіне ақы төлеу туралы төлем құжатының көшірмесі.
- 6.3. Алып тасталды *(ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 16.05.14 ж. № 116 хаттама)*.
- 6.4. Алып тасталды *(ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 16.05.14 ж. № 116 хаттама)*.
- 6.5. Осы бөлімде көзделген құжаттарды алғаннан кейін Биржа оларды 5 (бес) жұмыс күн ішінде қарайды және қажет болған жағдайда өтінім берушіден жетіспейтін құжаттарды және тәртіпте көзделген өзге де ақпаратты сұратады.
- 6.6. Алып тасталды *(ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 16.05.14 ж. № 116 хаттама)*.
- 6.7. Өтінім берушінің белгіленген талаптарға сәйкестігі фактісін анықтау үшін Биржа өтінім берушінің қосымша мәліметтерді ұсынуын талап етуге құқылы.
- 6.8. Көрсетілген мерзімдер аяқталғаннан кейін:

«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету Тәртібі

- 1) өтінім берушінің белгіленген талаптарға сәйкестігін Биржа өтінім берушіні сауда-саттыққа қатысушы ретінде тіркейді, осы сауда-саттыққа қатысушыға код береді және оған берілген код туралы сауда-саттыққа қатысушыны хабардар етеді;
 - 2) егер өтінім берушінің мәліметтер тізбесін толық ұсынбауы салдарынан белгіленген мерзімде өтінім берушінің белгіленген талаптарға сәйкестігін анықтау мүмкін болмаса, өтінімді қарау мерзімі 7 (жеті) күнге ұзартылады;
 - 3) егер өтінім берушінің қызметін тексеру нәтижесінде өтінім берушінің сауда-саттыққа қатысушылармен, Клиенттермен, Биржамен және/немесе үшінші тұлғалармен қатынастарда кәсіби этика және адал қызмет нормаларын, заңнаманы, Биржаның ішкі нормативтік құжаттарын бұзу фактілері анықталса, Биржа өтінім берушіге сауда-саттыққа қатысушы ретінде тіркеуден негізделген бас тартуды жібереді.
- 6.9. Өтінім берушіні сауда-саттыққа қатысушы ретінде тіркеуден бас тартуға Биржаның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен Биржаның Директорлар кеңесіне шағым жасалуы мүмкін.
- 6.10. Алып тасталды *(ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 04.10.19 ж. № 224 хаттама)*.

VII. БӨЛІМ. САУДА-САТТЫҚҚА ҚОЛ ЖЕТКІЗУДІ ТОҚТАТУ ЖӘНЕ ТОҚТАТА ТҰРУ

- 7.1. Сауда-саттыққа қатысушы сауда-саттық ережесінің талаптарын, сауда ережесін іске асыру регламентін, биржа мүшелерін аккредиттеу тәртібін, осы Тәртіпті және Биржаның өзге де ішкі нормативтік құжаттарын бұзған жағдайда, сондай-ақ биржа қызметіне уақтылы ақы төленбеген кезде, Биржаның уәкілетті органының шешімі бойынша сауда - саттыққа қатысушының сауда-саттыққа қатысушыға берілген сауда-саттыққа қол жеткізу режимінде сауда секциясындағы сауда-саттыққа қол жеткізуі тоқтатыла тұруы мүмкін. Бұл ретте, егер биржа мүшелерін аккредиттеу тәртібіне өзгеше көзделмесе, сауда-саттыққа қатысушымен жасалған биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы шарт бұзылмайды.
- 7.2. Клиринг орталығынан сауда-саттыққа қатысушының клиринг ережесінде белгіленген жағдайларда жіберілетін сауда-саттыққа қол жеткізуін тоқтата тұру туралы хабарлама (талап) алған кезде, Биржа сауда-саттыққа қатысушының сауда-саттыққа қол жеткізуін қайта бастау туралы Клиринг орталығынан хабарлама алғанға дейін сауда-саттыққа қатысушының сауда-саттыққа қатысу құқығын беретін қол жеткізу режимінде сауда-саттыққа қол жеткізуін тоқтата тұрады.
- 7.3. Сауда-саттыққа қол жеткізу биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы шарттың қолданылуы тоқтатылған кезден бастап тоқтатылады.

VIII. БӨЛІМ. БИРЖА ҚЫЗМЕТІНЕ АҚЫ ТӨЛЕУ МӨЛШЕРІ МЕН ТӘРТІБІ

- 8.1. Биржа қызметіне ақы төлеу тарифтерге сәйкес біржолғы және мерзімді төлемдер түрінде жүзеге асырылады. Биржа тарифтерді біржақты тәртіппен өзгертуге құқылы.

*«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша
қызмет көрсету Тәртібі*

- 8.2. Биржаның қызметіне ақы төлеу әр күнтізбелік айдың қорытындысы бойынша биржа беретін шоттар негізінде жүргізіледі. Шоттар келесі күнтізбелік айдың 10 (оныншы) күнінен кешіктірілмей қойылады. Қызмет төленгеннен кейінгі айдың соңына дейін төленуі керек (яғни шот-фактура жасалған айдың соңына дейін).
- 8.3. Сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетудің уақытша кезеңі (есептік кезең) бір күнтізбелік айға тең болып белгіленеді.
- 8.4. Егер тарифтер сауда-саттыққа қол жеткізудің белгілі бір режимінде сауда секциясында сауданы ұйымдастыру жөніндегі қызмет үшін ай сайынғы төлемді көздейтін болса және Биржаның ішкі нормативтік құжаттарында өзгеше көзделмесе, онда:
- 1) Бұл қызмет ай сайын төлем жүргізілетін айдың алдындағы айдың 20 (жиырмасыншы) күнінен кешіктірілмей биржа беретін шоттарға сәйкес аванстық жүйе бойынша төленеді. Қойылған шоттар төлем жүргізілетін қызмет көрсету кезеңінің алдындағы айдың соңғы күнтізбелік күнінен кешіктірілмей төленеді.
 - 2) Егер Биржаның сауданы ұйымдастыру жөніндегі қызмет көрсетуі күнтізбелік айдың 15 (он бесінші) күнін қоса алғанда басталса, онда сауданы ұйымдастыру жөніндегі қызмет үшін Биржа тарифімен осындай қызмет үшін белгіленген ай сайынғы төлемнің толық сомасы алынады.
 - 3) Егер Биржаның сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетуі күнтізбелік айдың 15 (он бесінші) күнінен кейін басталса, содан кейін сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет үшін Биржаның тарифтеріне осындай қызмет үшін белгіленген ай сайынғы төлем сомасының жартысы алынады.
 - 4) Есепті кезең ішінде сауда-саттыққа қатысушының сауда-саттыққа қол жеткізу режимі өзгерген жағдайда, өндірістік кезең ескеріле отырып, тарифтер арасындағы айырманы қосымша төлейді 2) және 3), тәртіптің 8.4-тармағы.
- 8.4.-1. Жыл сайынғы мүшелік жарнаны төлеу:
- 1) Биржаның қазіргі мүшелері-жыл сайын, төлем жүргізілетін жылдың 15 қаңтарынан кешіктірмей;
 - 2) Биржаның жаңадан қабылданған мүшелері – олар биржалық сауданы ұйымдастыру бойынша қызмет көрсету туралы шартқа қол қойған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде.
- 8.5. Алып тасталды (*ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 07.09.12 ж. № 84 хаттама*).
- 8.6. Сауда-саттыққа қатысушы сауда-саттыққа қол жеткізудің белгілі бір режимінде Сауда-саттықты ұйымдастыру жөніндегі қызметтен бас тартқан жағдайда, ол төлеген төлем қайтарылмайды.
- 8.7. Егер қызмет көрсетілген ай аяқталған сәттен бастап 5 (бес) күн өткеннен кейін биржаға қызметтің тиісінше көрсетілмеуі бойынша талаптар қойылмаса, қызмет тиісінше көрсетілген болып есептеледі.
- 8.8. Алып тасталды (*ЕСЖ ДК шешіміне сәйкес, 07.09.12 ж. № 84 хаттама*).

IX. БӨЛІМ. ЖАУАПКЕРШІЛІК

*«Еуразиялық Сауда Жүйесі» тауар биржасы» АҚ-ң сауданы ұйымдастыру бойынша
қызмет көрсету Тәртібі*

- 9.1. Сауда-саттыққа қатысушы Биржамен жасалған келісімдердің талаптарын бұза отырып, биржаға келтірілген залалды, оның ішінде іскерлік беделге келтірілген залалды өтейді.
- 9.2. Сауда-саттыққа қатысушы биржа қызметін уақтылы/толық төлемеген жағдайда (тауармен, фьючерстермен, опциондармен мәмілелерді тіркегені үшін биржалық алым; сауда-саттыққа қол жеткізу режимін ұсынғаны үшін төлемдер; сауда-саттыққа қол жеткізу режимдерінде жұмыс станцияларын пайдаланғаны үшін төлемдер), Сауда-саттыққа қатысушы Биржаның қызметіне ақы төлеуді кешіктірудің әрбір күнтізбелік күні үшін уақтылы төленбеген ақша сомасының 0,1% (оннан бір пайызы) мөлшерінде өсімпұл (тұрақсыздық айыбын) төлейді. Биржа сауда саттығына қатысушының тұрақсыздық айыбын төлеуі сауда-саттыққа қатысушыны биржа қызметін төлеуден босатпайды.

Х. БӨЛІМ. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕ

- 10.1.** Тәртіпке өзгерістер мен толықтыруларды Биржаның Директорлар кеңесі оның мүшелерінің немесе Биржаның атқарушы органының ұсынысы бойынша қабылдауы мүмкін.